

ZA NEKAJ VEČ HO
2c na da...
"GLAS NARODA"
PO POŠTI
(izvzemni iz...)
CITAJTE, KAR
ANIMA

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

Tel: CHelsea 3-1242

No. 32 — Štev. 32 — VOLUME LIII — LETNIK LIII.

NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 14, 1945 — SREDA, 14. FEBRUARJA, 1945

A WAR HALF WON...
IS NOT VICTORY!

Buy EXTRA
WAR BONDS

BUDIMPEŠTA PADLA

Rdeča armada je včeraj popolnoma zavzela Budimpešto, ki je bila oblegana 50 dni. — V nemški Šleziji so Rusi razbili nemške obrambe ob Bobru pred Draždanami ter so napredovali devet in pol milje in so oddaljeni od Draždan še 70 milj.

Nemci in Madžari, katerim je Hitler zapovedal, da iz Budimpešte napravijo "madžarski" Stalingrad, so izgubili nad 150.000 vojakov ubitih ali vjetih. To je bila po Stalingradu največja izguba za Nemce.

V močnem prodiranju po Dolenji Šleziji so Rusi prekorali Bober, kakih 100 milj jugovzhodno od Berlina ter so dospeli do vzhodnega brega reke Queis, od močne trdnjave Gortitz ob reki Neisse. Višje proti severu so se Rusi približali na sedem milj Sagamu, kjer se nahajajo tri velika taborišča ameriških in angleških vojni ujetnikov. Za Saganom so Rusi obkolili močno trdnjavo ob Odri Glogau, 52 milj severozapadno od oblegane Vratislave.

Rusi pa tudi zelo pritiskajo proti Gdansk in Gdini, ter so se približali na pet milj Gdansk-Stettin-Berlin železnici, ki je poglavitna nemška obrambna črta proti ruski fronti, ki se od severa pomika proti Berlinu.

Nemški radio priznava, da se Rusi bore po ulicah Lebusa ob zapadnem bregu Odre, 33 milj vzhodno od Berlina.

Padece Budimpešte je s posebnim dnevnim poveljem naznanil maršal Stalin. Budimpešta, ki je nazivljala kraljico ob Donavi, je bila v poplunjenih bojih skoro popolnoma porušena. To je že osma prestolnica, ki se je osvobodila Rusi in 17., ki so jo osvobodili zavezniški. Nad 49.000 Nemcev in Madžarov je bilo v 14 tednih ubitih in 110.000 vjetih. V poplunjenem kanalu so Rusi vjeli poveljnika budimpeštanske posadke, generala Pfeffer-Wildenebrunn in njegov štab. V Budimpešti so morali Rusi razbiti brez števila barikad in utrjenih poslopij ter razstreliti na stotisoče min. Iz tega morajo sklepati, kako silno hudi boji jih čakajo še v Berlinu.

Koliko ljudi je od prvotnega prebivalstva 1.116.000 ostalo v Budimpešti, ni znano.

Prva ukrajinska armada maršala Koneva, ki ogroža Dunaj z obkoljevanjem v velikem loču, prodira po Dolenji Šleziji ter je včeraj zavzela nad 150 mest, trgov in vasi severozapadno od zavzete Liegnitze. Armada maršala Koneva prodira na 66 milj dolgi fronti in 49 milj v notranjosti nemške meje. Na severnem koncu fronte pa je Konev obkolil trdnjavo Glogau ob zapadnem bregu Odre.

V okolici Glogaua so Rusi zajeli na letališču 345 nemških aeroplanov, kar pomeni, da Nemcem primanjkuje benecina.

Enajst milj severozapadno od Glogaua so drugi oddelki Konevove armade zavzeli Beuthen, 9 milj južno od Lippena ob vzhodnem bregu Odre. Konevova armada se bliža izlivu Neisse v Odre, 20 milj južno od Frankobroda.

Kupite en "extra" bond ta teden!

RIMSKI KOMUNISTI PODPIRAJO ZAHTEVE MARŠALA TITA

Zatrjujejo, da bi vsaj slovenski del Julijske Benečije moral biti vrnjen Jugoslaviji. — (Ta članek je napisal Herbert L. Matthews, poročevalec New York Timesa v Rimu.)

Rim, 7. feb. — Italijanski komunistični list "L'Unita" je predlagal danes, da naj bi vsaj ves slovenski del Julijske Benečije bil vrnjen Jugoslaviji, in zahteva, da se naj takoj pričnejo pogajanja glede tega z maršalom Titom.

Članek je z glasnim truščem zopet odprl delikatno vprašanje Trsta, kajti uvrstil je najmočnejšo italijansko politično stranko, ki ima veze z Moskvjo, na stran Tita. To je značilno tudi radi tega, ker prinaša spremembo v smernicah italijanske komunistične stranke, ki je bila stalno nacionalistična. Članek je najbrž spisal Palmiro Togliatti, strankin vodja, toda v vseh oziirih zastopa njegovo in strankino stališče, sicer bi ne mogel biti priobčen v "L'Uniti".

Članek se prične z grajanjem Italijanov, "ki so pozabili, da italijanske meje, postavljene po zmagnosni vojni 1915—1918, vključujejo neitalijansko prebivalstvo, ki ni hotelo priti k nam in ki o tem vprašanju ni imelo niti najmanjše besedice. Poleg mest z italijanskimi večinami, kot Trst, Reka, Gorica in Zadar, je Italija dobila tudi podeželjsko prebivalstvo v notranjščini Julijske Benečije, ki je večinoma slovensko."

"Da imajo danes ti ljudje pravico združiti se s svojo rojstno domovino in postati del nove Jugoslavije, nadaljuje članek, "se nam zdi brez vprašanja. Vsa poizkus za podkrepitev italijanskih pravic do te zemlje, katera nam ne pripada, je popolnoma iz reda in časovno zagrešen. Slovenske pokrajine morajo biti vrnjene brez zadržka in tožarije slovenski republiki, ki že tvori svojstven del velike jugoslovanske federativne republike."

AMERIŠKE PRIDOBITVE NA LUZONU

Amerikanci so zavzeli Cavite, mornariško pristanišče v Manilskem zalivu in Nicholas letališče. Japonci se drže samo še na majhnem prostoru v južnem delu Manile in glavni stan generala MacArthurja naznanja, da bodo kmalu uničeni.

Padelci 11. zračne divizije generala Swinga so prodrli pet milj po ozkem polotoku, na katerem leži Cavite ter so zavzeli pristanišče, ki je bilo glavno pristanišče ameriškega azijskega brodogoja.

Cavite, 8 milj jugozapadno od Manile onstran Manilskega zaliva, so Japonci z velikim zračnim napadom porušili v decembru 1941 kmalu po pričetku pacifiške vojne.

Padalec čete so tudi zdrobili zadnji japonski odpor na Nicholas letališču, štiri milje južno od Manile, kjer so se Japonci trdovratno hranili nad en teden.

Glede italijanskih pokrajin v Julijski Benečiji, kjer prevladujejo Italijani, pravi "L'Unita" samo, "da mora problem biti razrešen v skupnem soglasju obeh narodov, upoštevajoč voljo prebivalcev in pa skrajne potrebe nove jugoslovanske države." Dodaja, "da je italijanska dominacija Julijske Benečije (pod fašistično vladjo) bila nepretrgana vrsta nasilja in prestopkov, ki so vodili k prisiljenemu raznaročanju slovenskih pokrajin." Nadalje opisuje nekatere prestopke, ki so jih storili fašisti. Naglašuje, da se na tisoče Italijanov sedaj bori v vrstah maršala Tita ter da med drugim tudi to dejstvo zahteva od Italije pravične razsodnosti. Zatem sledi apel za "bratoljubni odnos" Italije napram Jugoslaviji, kajti "močna, prijateljska Jugoslavija bi nam vedno pomagala biti na straži pred podvigom germanizma in tak odnos bi bil važen faktor za evropski mir."

Članek zaključuje z apelo na italijansko vladno in odbor narodnega osvobođenja, "da prične čim prej pogajanja z vladno maršala Tita."

Glasilo liberalcev — "Risorgimento Liberale" — je vsebovalo danes uvodni članek o jugoslovanskih zahtevah, da se Italija umakne nazaj na svoje stare meje čez Sočo in opusti Trst, reko in vse zaledje, vključno s Gorico. Liberalci tukaj, kakor tudi večina zmernejših elementov, izražajo pripravljenost za take spoznanje, toda brez žrtvovanja Trsta.

S. A. N. S.

Nemci selijo vojne ujetnike

Nemci prevažajo vse vojne ujetnike proti zapadu iz taborišč v Vzhodni Prusiji, na Poljskem in iz onih delov Pomorja vzhodno od Odre.

TORNADO V JUŽNIH DRŽAVAH

V ponedeljek popoldne je po Mississippiju in Alabami divjal silen tornado, v katerem je bilo ubitih najmanj 43 ljudi, nad 200 pa jih je bilo poškodovanih. Škoda na lastnih sega v več stotisoč dolarjev. Najhujši vihar je bil v Montgomery, Ala., kjer se je s 50 železniškimi tovornimi vozovi igral kot s škatlicami.

V Montgomeryju je bilo ubitih 26 ljudi, ranjenih pa 75. Dve vladni skladišči sta bila porušeni, v Ohisholm, Ala., pa je bilo porušeni 36 hiš.

Zavezniki v močni ofenzivi

Amerikanci in Kanadčani so razširili predor v zapadnem zidu med Meuse in Reno ter so vdarili onstran zavzetega Kleve, so prišli iz državnega gozda in prekoračili Niers.

Feldmaršal Montgomery je proti Nemcem v omenjenih bojih poslal okoli 1000 angleških aeroplanov.

Nad 100 milj nižje proti jugu je Pattonova tretja armada s tremi divizijami vdarila skozi predor v zapadnem zidu južno od Pruma, drugi oddelki tretje armade pa so pogнали Nemce iz Luksenburške.

Kanadčani so vkorakali v Greithausen, od koder je manj kot eno miljo do Rene in 300 zračnih milj od Berlina. Najhujši boji včeraj so bili po blatni pokrajini okoli Kleve, kjer so se Nemci trdovratno držali, da preprečijo Angležem, da ne bi vdarili v drugi pas utrd v zapadnem zidu.

Južno od Kleve so Angleži postavili oporišče onstran Niersa, kakih 2000 jardov vzhodno od zavzete močne trdnjave Gennep in svoje postojanke še vedno razširjajo.

Prvič, odkar je feldmaršal Montgomery pričel svojo ofenzivo prejšnji teden, so mogli zavezniški aeroplani armadi nuditi izdatno pomoč.

Nemci pošiljajo na fronto okoli Kleve močna ojačenja, da preprečijo Angležem, da ne bi prodrli do Rene. Ojačenja so dobili s svojih front v Alzaski, s severnega Holandskega in iz Ardenov.

Nazvle močnemu nemškemu odporu so Angleži včeraj napredovali 10 do 12 milj, so prodrli skozi poglavitno obrambo zapadnega zidu in skoz smrekove gozdove državnega gozda ter so vjeli okoli 5 tisoč Nemcev.

Nemški radio že nekaj dni naznanja, da bodo zavezniški na zapadu vsak čas pričeli novo ofenzivo.

"Uro za uro pričakujejo splošno zavezniško ofenzivo, ki se bo pričela valiti v dolino Rene," pravi nemški armadni radio.

JAPONCI SE BOJE VPADA NA FORMOZO

Včeraj je tokijski radio opozarjal domačo fronto, da bodo močnejši zavezniški vpadi na Formozo (Taiwan).

Radio postaja priznava, da je ta otok največje važnosti za obrambo domačih japonskih otokov, kakor tudi za obrambo Velike Azije.

ADMIRAL NIMITZ NA GUAMU

Admiral Chester W. Nimitz je naznanil, da s svojim štabom vodi vojno Pacifiku z Guama, kjer Amerikanci še vedno pobijejo po 15 Japoncev na dan, ki se še skrivajo po gozdovih.

Admiral Nimitz je 29. januarja naznanil, da je bil njegov glavni stan premeščen "na nek tajni otok", več tisoč milj od Pearl Harborja, toda rekel je, da imena otoka ni mogoče naznaniti zaradi vojaške tajnosti.

VSE SE JEZI NA VELIKE TRI

Poljska vlada v Londonu; Vatikanski krogi; Italijanski visoki uradniki.

Uradni Vatikan zelo nepovoljno izraža svoje mnenje glede sklepov treh velikih na konferenci v Jalti. Vatikanski krogi pravijo, da bo posejano seme nove vojne, ako bo izveden sporazum.

Poglavitna razočaranja v Vatikanu so:

1. Poljska, katero je papež Pij XII. pogosto nazival "naša ljubljena".

2. Ni bila omenjena katoliška Italija, kar tudi najbrže pomeni, da Italija ne bo zastopana na mirovni konferenci.

3. Niso oznanili svobode vere, kakor obljubila Atlantski čarter.

Tudi italijanski uradni krogi so razočarani in vznemirjeni, ker Italija sploh ni bila imenovana. Italijani mislijo, da so vse dobro napravili, odkar so prešli na zavezniško stran.

Nek visok uradnik italijanske vlade je rekel, da je italijanska vlada poslala trem velikim spomenikom o italijanskem političnem in gospodarskem položaju in glede staleža italijanskih vojni ujetnikov. Toda odgovora še ni prejela.

ZAVEZNIKI BODO VPADLI V DANSKO IN NORVEŠKO

Vojaški krogi iz izjave treh velikih sklepajo, da bodo zavezniški vpadli na Dansko in Norveško in mogoče tudi v severno Nemčijo, da čimprej dosežejo zmago.

Trije veliki so v svojem uradnem poročilu o sklepih svoje konference naznanili, da so sklenili, da bodo zavezniške armade pričele z novimi in mnogo močnejšimi vdarci v osrčje Nemčije od vzhoda, zapada, juga in severa.

Poročilo s konference pravi, da so bili načrti natančno izdelani in je tudi bilo določeno, kdaj se morajo izvršiti. Toda skupni načrti bodo še naznanjeni, kadar bodo že izvršeni. Med tremi generalnimi štabi je bilo vse natančno dogovorjeno glede načrta za uničenje nemške armade.

Zavezniška armada se bo mogoče izkrcala na Danskem in v južni Norveški, vsled česar bi bila nemška armada na skrajnem severu Norveške.

Z ozirom na "nove in močne vdarce", ki jih omenja uradno poročilo o konferenci, je mogoče pričakovati, da bo oživila tudi južna italijanska fronta, ki je že precej časa jako mirna.

Trije generalni štabi bodo imeli svoje konference in posvetovanja, kadarkoli bo potrebno z ozirom na vojni položaj.

Poljaki v Londonu zavrgli odločitev treh velikih

Poljska vlada v Londonu ostro napada tri velike in je sinoči zavrgla njihovo odločitev na Krimski konferenci glede Poljske ter dolži predsednika Roosevelta, ministrskega predsednika Winston Churchilla in maršala Stalina, da so kršili Atlantski čarter.

V svoji izjavi pravi poljski ministrski predsednik Tomas Z. Arciszewski, da s postavitvijo začasnih poljske vlade narodnega edinstva kaže Rusija, da se hoče vmešavati v notranje zadeve Poljske.

"Dokler bo poljsko ozemlje pod zasedbo sovjetskih čet, taka vlada ne bo ščitila poljskega naroda niti ob navzočnosti angleških in ameriških diplomatov, da bi mogel izraziti svoje svobodne miselnje," pravi izjava.

Londonski Poljaki pravijo, da so trije veliki prišli do svojega zaključka brez vdeležbe in brez pooblastila londonskih Poljakov, kakor tudi brez njihove vednosti.

Poljska zamejna vlada pravi, da je pred konferenco treh velikih izročila ameriški in angleški vladi spomenico, v kateri izraža nujnost, da ne bodo glede Poljske ničesar sklenili brez posvetovanja in privoljenja poljske vlade.

Londonski Poljaki pravijo, da bodo smatrali Curzonovo mejo, po kateri bo vzhodni del Poljske pripadel Rusiji, za peto delitev Poljske, katero so izvršili zavezniški.

Vsled tega stališča zamejne poljske vlade v Londonu je težko mogoče, da bi kateri član vlade v Londonu mogel postati član v novi poljski vladi.

Edino bivši ministrski predsednik Stanislaw Mikolajczyk bo mogoče poletel v Moskvo, kjer se bo posvetoval z zavezniško komisijo in bo skušal postaviti novo začasno poljsko vlado narodnega edinstva.

TAJNIK STETTINIUS DOSPTEL V MOSKVO

Državni tajnik Edward R. Stettinius je s knference v Jalti na Krimu odpotoval v Moskvo, kjer namerava ostati le malo časa. Stettinius je v moskovskem letališču nepričakovano izstopil iz aeroplana, ko je Moskva še živahno razpravljala o zaključku konference treh velikih.

Uradno poročilo pravi, da je Stettinusa povabil v Moskvo vnanji komisar Vjačeslav M. Molotov in da bo v Moskvi ostal nekaj dni. Z njim se je v aeroplanu peljal v Moskvo ameriški poslanik W. Averell Harriman. Stettiniov obisk v Moskvi je nov dokaz tesni vezi med Rusijo in njenimi zaveznicami.

Admiral Horthy vojni zločinec

Jugoslovanska časniškarska agentura TANJUG poroča, da je jugoslovanska komisija za ugotovitev zločinov okupatorjev in njihovih sodelavcev na podlagi natančnih dokazov označila bivšega madžarskega regenta admirala Mikloša Horthyja kot glavnega zločinea nad jugoslovanskim narodom.

Poleg Horthyja ta izjava zahteva, da pridejo pred jugoslovansko sodišče še naslednji:

Dr. Laszlo Bardossy, madžarski ministrski predsednik ob času honvedskega napada na Jugoslavijo; Ferenc Szalasi, volja madžarske stranke suverena država; Bela Imredy, bivši ministrski predsednik; general Bartha, madžarski vojni minister v letih 1941—1942; Ferenc Feketeahmy-Czeyder, podmaršal in poveljnik madžarske okupacijske armade v Vojvodini in mnogo drugih vojaških in civilnih zastopnikov madžarskih okupacijskih oblasti v severni Jugoslaviji.

Izjava pravi, da so imenovani zločinci odgovorni za umor 21.000 Srbov iz Bačke in Baranje in za velikansko škodo na lastnini.

Nemiri v Lipskem

Nek Nemec, ki je bil vjet na ruski fronti, je povedal, da so bile prejšnji teden velikanske mirovne demonstracije v Lipskem in da so demonstrante pregnali letalci s solznimi plini.

Carji so obiskovali Jalto

Jalta, kjer so imeli svojo konferenco trije veliki, je gor in sončno zimsko bivališče, ki so ga ruski carji obiskovali skozi stoletja.

Malo mesto je na skrajnem koncu Krima v Črnem morju.

Dve milji južno od mesta je palača Livadija, bivše poletno bivališče carja Nikolaja II. Sedaj pa je letovišče za delavce.

TREBA JE DAROVALCEV K RVI

Plazma RDEČEGA KRIŽA rešuje življenja sto in sto ranjenih vojakov in mornarjev. — Toda potrebnih je še na tisoče darovalcev krvi. Dajte pint krvi, da rešite življenje.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation), Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec. Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 52nd YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO: \$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniši sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y. Telephone: CHelsea 3-1242

"Kraljeva tašča"

Jugoslovanski kralj Peter, ki je imel dosedaj dokaj neprilike radi takozvanega "regentstva", kakoršno so ustanovili v Jugoslaviji — morda njemu v prid, ima poleg tozadevnih in malopomenbnih neprilik, še večjo nepriliko, in sicer radi svoje tašče. Ta tašča je grška princezinja Anastazija, ali "Stošija", kakor bi ji rekli balkanski Slovani, in je dala baš nekako pred letom dni, oziroma v marecu lanskega leta, svojo hčerko za ženo, katere, seveda želi, da bi zdaj postala jugoslovanska kraljica. In Petrova tašča, Stošija, ki je dokaj energična žena, je Petru ukazala, da svojega kraljevega načrta nikakor ne sme ostaviti za vekovečne čase, kajti "kralj" je ipak kralj, — in to je tudi nekaj, dasiravno pomenja le toliko, kakor peto kolo pri vozu.

Priznati moramo, da je tašča Stošija, ki je dokaj velika in baš tudi se vedno lepa, hči in vnukinja "dolge" vrste kraljev, ki ima kolikortoli mnogo "kraljevskih tradicij", — baš radi tega upravičena braniti pravice vsakojakih kraljevskih "kron" baš sedaj, ko te "krona" postajajo v Evropi od dne do dne vedno bolj malokostne.

Da bodo naši čitatelji saj nekoliko vedeli, kakke sorte je "jugoslovanska tašča" Stošija, smatramo za umestno podati našim čitateljem nekoliko podrobnosti o tej "jugoslovanski tašči". Toraj:

Ona je hči nekega polkovnika iz otoka Krita; ta polkovnik je svojedobno služil pri konjici. "Kraljevske sorte" je postala Stošija šele po letu 1920, ko so iz nje napravili potom grške postavodaje "grško princezino".

Ko je bila Stošija še majhna in dokaj čedno dekletce, se je kot otrok čestokrat igrala z grškim princem Aleksandrom, ki je bil sin pro-nacijskega kralja Konstantina, ali Koste. Tega kralja so leta 1917 prepodili iz Grške, nakar je prevzel "kraljevanje" njegov naslednik Pavel, s katerim njegovi "podaniki" tudi niso bili zadovoljni in ga niso marali ter so mu dali zasluzeno breco. Tako je končno postal Aleksander oni človek, ki se je potem vsedel na grško "prestolje".

Tedaj je bila jugoslovanska tašča, Stošija, le povsem navadna gospodična Manos; toda kljub temu, da je bila plebejka, sta z Aleksandrom ostala še vedno prijatelja, dasiravno grški višji sloji s tem niso bili zadovoljni. Nekega dne, ko sta Aleksander in Miss Manos jezdila na sprehod, jej je Aleksander dejal: "Pojdiva in se poročiva", kar sta tudi storila. Člani tedanje grške vlade so postali radi tega še bolj nezadovoljni, toda gospodična Manos, ki je že bila "gospa" kraljica, je bila kljub temu uradna in zakonita Aleksandrova soproga, — tedaj, ko ga je neka opica ugriznila leta 1920.

Ko je prišla na svet Aleksandra, sedanja Petrova žena, so pri grški vladi izdelali in podpisali poseben "kontrakt", glasom katerega je tedanja gospa Manos postala "njeno visocanstvo" in pričela dobivati za to "visocanstvo" po \$420.00 mesečne nagrade. S tem denarjem in tudi od denarja, katerega je dobivala od posestev kralja Aleksandra, ki je vredno kakih \$400.000, je živel potem v raznih krajih Evrope, dokler se ni pojavil Hitler, vsled česar je bežala v Anglijo. Tam je živel dokaj mirno, dokler jo ni neki newyorški član raznih klubov srečno povedel v — bankrot. Pri sodišču je razjavil, da jej je pošiljal vsak mesec denar po \$1500.00, in da jej je še preje dal — četrto milijona dolarjev kot dar, ker sta bila — zaročena. Toda "princezinja" je vse to zaničkala in dejala, da o tem človeku sploh nič ne ve . . .

Taka je toraj jugoslovanska "tašča" . . ., katere zet bo morda "po milosti Tita Brozovića" ostal kralj Jugoslavije.

Zakaj je Tito moral zmagati

Pisec LOUIS ADAMIĆ v publikaciji "Today and Tomorrow".

Peščica jugoslovanskih reacionarjev in izgnanstvu v Angliji in nekaj angleških torijev je leta 1942-43 kovala finančno-politični načrt za povojno Jugoslavijo; spuhlet je v zrak že rano leta 1944 s zmago Tita, toda smatram ga vseeno izredno značilnega, dasiravno se je razblinil.

Finančni del tega načrta je predvideval: Ustanoviti sindikat, kateri bi investiral v Jugoslaviji nekaj milijonov funtov angleškega kapitala — s ciljem povečati vlogo do 300 milijonov funtov tekom prvih deset let po končani vojni na ta način, da bi se vložil nazaj del ogromnih dobičkov, katere so spletkarji mislili doseči z monopolističnim obratovanjem naprav pod njihovo kontrolo. Sindikat bi dobil monopol nad poljedelskimi pridelki dežele potom kontrole procesiranja živeža in eksportov; dobivali bi tudi koncesije od lesa, bakra, svineca, kroma in antimonске rude po vsej Jugoslaviji, izjemno pravico izkoriščevati plasti aluminijeve rude (baksita) med Sušakom in Črnogorom ter kontrakte za zgradbo nekaterih železnice in cest.

Toda predpogoj tega načrta je bil, da bi v notranji borbi Jugoslavije moral zmagati Mihajlović. Mihajlović in kraljeva jugoslovanska vlada v izgnanstvu, v kateri je leta 1942 postal vojni minister, sta bila zelo nasprotna svetovet; iz vidika britanske skupine pri tem načrtu, je to bila njuna glavna čednost. Če bi zmagal, bi Mihajlović rešil Jugoslavijo za status quo ante bellum — za razmere, kot so bile pred vojno — za Britanijo in njen imperij, za britanske investicije, za britansko izkoriščevanje jugoslovanske lastnine in delovne sile. In ideja je bila, da mora, enostavno mora zmagati.

Na jugoslovanski strani je služil za center te nakane Milan Gavrilović (katerega ne smemo zamenjati s Stojanom Gavrilovićem, pisateljem članka o Jugoslaviji v decembrski (1944) izdaji mesečnika Free World). Milan Gavrilović je bil voditelj desničarskega kralja Srbske agrarne stranke, vešč in energičen možak šestdesetih let. Bil je ožji kolaborator z glavnimi angleškimi agenti na Balkanu — od druge tretjine tega stoletja naprej Marca mesca 1941, takoj po veliki zmešnjavi v Jugoslaviji, ki je sledila ljudski vstaji proti osi, je slučajno Gavrilović postal prvi jugoslovanski poslanik pri Sovjetski zvezi.

Po ožjem sodelovanju z britanskimi zastopniki v Rusiji, je jeseni 1941 odšel na Angleško in je kmalu postal poznan kot eden izmed Jugoslovancev v izgnanstvu v Londonu, kateremu so bila odprta vrata k Anthonyju Edenju, kadar koli je pozelel. Imenovan je bil za justičnega ministra in kasneje za ministra rekonstrukcije v ubežni jugoslovanski vladi pod predsedništvom Slobodana Jovanovića. Ko je zgodaj 1943 bil odslovljen iz kabineta.

Ta članek je preveden v sloveščino z dovoljenjem Adamićeve osebne publikacije "Today and Tomorrow" (\$1 na leto; odtisi na ogled po 25c; naslov: Milford, N. J.). List vsebuje veliko drugega gradiva, ki bo za slovenske Amerikance posebno zanimivo. Tem pripravimo, da se naročijo na T and T pred koncem februarja.

Mirko G. Kuhel, prevajalec.

SANS

ne službe minister za zunanje zadeve Momčilo Ninčić, je prišel na vrsto za to pozicijo Gavrilović, toda tega povišanja ni dosegel radi izjave nekega ruskega diplomata, ki je povedal Jovanoviću, da bi taka nominacija Sovjetsko zvezo razžalila. Tako je postal za ministra zunanjih zadev Milan Grol, kateri je obdržal svojo listino tudi tekaj, ko je mesca junija 1943 Jovanović prepustil predsedništvo vlade Mihajloviću. Toda radi svojega lahkega dostopa k Edenju je ves ta čas Gavrilović bil prava moč v naslednjih jugoslovanskih vladah, ki so se dvigale in padale vsled bedastega, neskončno debatiranega "srbo - hrvaškega vprašanja" ter vprašanja, se li naj mladi kralj Peter oženi ali ne. Drugi "v vladi" so se ravnali največ po njegovih željah.

Pri tem načrtu so bile postransko zapletene tudi nekatere druge, manj važne figure. Lahko omenimo Božidarja Purića, ki je bil tudi Edenov prijatelj ter bivši jugoslovanski poslanik v Franciji in Lavalov oboževalec. Nasledil je Trifunovića kot ministrski predsednik v poslednji ubežni jugoslovanski vladi, katerega je vključevala Mihajlovića kot vojnega ministra. Bili so še drugi — Miha Krek, voditelj Slovenske klerikalne stranke; Božidar Popić, bivši uslužbenec angleškega poslanstva v Belgradu; Mato Rusković, Hrvat in Gavrilovićev osebni prijatelj; jugoslovanska kraljica Marija, hči pokojne romunske kraljice Marije, vdova kralja Aleksandra ter mati Petra II. Vodilne hrvaške osebnosti v izgnanstvu so vedele o tem načrtu, toda proti njemu niso nikoli protestirale.

Na britanski strani je bila aktivna pri načrtu Rebecca West. Bila je Gavrilovićeva prijateljica že od poznih '30ih, ko je v Jugoslaviji zbiral podatke za svojo knjigo "Black Lamb & Gray Falcon". V tej knjigi ji služi za varnostno oporo in kimača njen sopro Henry Andrews — kojega rodbinsko bogastvo je bilo zgrajeno od investicij v kolonijah in ki je dolgo časa imel vezi z londonskim finančnim centrom "The City" in s Schroederjevo banko (v Berlinu in Londonu) — in jo spremljal po Jugoslaviji. Njegove opazke so očarano Miss West zelo priročno navajale k tako vzhitljivemu opisovanju kmečkih narodnih noš in starinskih slopij, da je napisala cele strani razposajene proze in čečkarje o srbskem narodoznanstvu in južno slovanski zgodovini in slikah angleško obratovanje srbskih rudnikov za sam božji žegen za Jugoslavijo.

Henry Andrews se enostavno divi tej deželi. In tu in tam naletita na katerega njunih prijateljev iz Cityja, kateri tudi potujejo po Jugoslaviji. No, enkrat poleti 1942 sta Gavrilović in Miss West strnila svoje politične in literarne talente ter menda zaključila, da bi Henry Andrews, s svojimi izkušnjami v mednarodnih in kolonijalnih finančnih, bil idealni načelnik ekonomskega oddelka Zavezniške vojaške vlade (AMGOT), katero so anglo-amerikanski smerničarji nameravali upostaviti v Jugoslaviji po "osvojenju" dežele. Mogoče ju je k temu zaključku spodbudila vest, ko je Mihajlović sporočil v London — preko komunkacijske zveze pod angleško kontrolo — da je s svojimi četniki (ki so sodelovali junija 1942 v italijansko-nemški ofenzivi proti Titovim silam) poklal na tisoče partizanov in

na tisoče njihovih somišljenikov ter da popolnoma upa ohraniti deželo za stari režim. Vladni premier Jovanović je idejo vseeno odobril; isto je storil kasneje Grol; in Trifunović, ko je postal ministrski predsednik, ji ni nasprotoval.

Približno eno leto je zgledal načrt precej dober — iz Londona, seveda, kjer so imeli spletkarji svoje udobne stolčke. Uživali so precej opore v krogih vojnega urada, urada za zunanje zadeve in v uradu za kolonijalne zadeve. In brez večje muje je Henry Andrews pridobil na svojo stran nekaj važnih ljudi iz Cityja in njegovih širnih predmetstij.

Zamišljeno je bilo, da kot načelnik ekonomskega odseka AMGOTA in vsled tega naravno v kooperaciji z ministrom za rekonstrukcijo (z Gavrilovićem, ki bi tedaj že morda postal premier), bi Henry Andrews ne imel nobenih potežkoč zgraditi podlago za dalekosežno obratovanje sindikata.

Vsi "trdni, odgovorni in uglebni" Jugoslavo bi ga sprejeli kot največjega prijatelja njihove domovine. Mar ga ni njegova soproga v svoji knjigi predstavila, kako rad ima Jugoslavijo? Na ta način bi se politika, financa in literatura sestale v grandioznem patriotičnem, državnem in dobičkanosnem programu.

Razume se, da angleška javnost ni ničesar vedela o teh notranjih in zunanjih zadevah; vsaj to ni bila njena briga. Njen posel je bil še naprej verjeti v Mihajlovića. Ta velika avtoriteta o Jugoslaviji — Miss West — je navdušeno pisala o četniškem vodji in o njegovi stvari ter denuncirala njegove nasprotnike za komuniste in Hrvate. Pridobila je druge, da so pisali o predmetu. Pod svojim pokroviteljstvom je ustanovila pro-Mihajlovićeve organizacije po Angleškem. Nadzorovala je vsebino uredniških člankov in listnico čitateljev, kar je skoraj tedensko izhajalo v torijskem listu "Time and Tide", kojega urednica je bila njena prijateljica Lady Rhonda. Z drugimi vred ni imela nikakih potežkoč pregovoriti F. A. Voighta, urednika "Nineteenth Century and After", da je započel kampanjo v prid Mihajlovića.

Voight se je zagledal v londonske ubežne vlade in glede jugoslovanskega položaja se je res potrudil do skrajnosti. Članki, ki jih je spisal o predmetni zadevi za svoje revije, so bili tako inteligentni, kot reakcija sploh zamore biti inteligentna. Kar naravnost je povedal, da je Mihajlovićeva zmaga neobhodno potrebna za bodočnost britanskega imperija. Mihajlovića je nazival "herojskega patriota" . . . eno izmed največjih osebnosti druge svetovne vojne . . . (brez kojega zmage) ne more biti nikake varnosti za Veliko Britanijo in njen imperij" (avgusta 1943). In to je zapisal ob času, ko v mislih nobene informirane osebe ni bilo več dvoma, da je Mihajlović sodeloval s poveljniki osi na Balkanu (Voight je priznal, toda omalovaževal četniško sodelovanje z italijanskimi fašisti). Ko sta potem pod pritiskom aktualnega razvoja položaja v Jugoslaviji, ki je bil povezan z nenaklonjenostjo Rusije do katkega razsula, Churchill in Eden pripoznala Tita, je revija "Nineteenth Century and After" v svoji besnosti pričela vpiti, da je britanski imperij bil prodan.

(Konec prihodnjic.)

RAZGLEDNİK

NIKOLAJ ALEKSANDROVIČ TALENSKI

Sedaj, ko korakajo ruske čete po vsej istočni Nemčiji, sedi v uredništvu sovjetskega vojnega glasila "Krasnaja Zvezda", 43 let stari general, Nikolaj Aleksandrovič Talenski, in skrbi za to, da rusko vojaštvo dobiva redno svoje vojaško glasilo.

Dasiravno je "Krasnaja Zvezda" uradno glasilo ruske vojske, in prihaja redno na vse množestvilne in velikanske ruske fronte, obenti tndi ta, med vojaštvom najpriljubljeniji list, pomajkanje papirja, tako da sedaj izbaja dnevno le na štirih straneh in sicer po odredbi maršala Stalina. V tem vojaškem glasilu se pred vsem objavljajo dnevne zmage ruske vojske, in te so bile v novejšem času tako množestvilne, da je "Krasnaja Zvezda" imela le malo prostora na razpolago za dru-

ge dnevne novosti.

General Talenski je glavni urednik imenovanega lista od julija 1943 nadalje. Preje je bil pridejan kot štabni častnik generalnemu štabu na raznih ruskih frontah. V vojski služi od leta 1919 nadalje. Imenovanega leta je namreč napravil izpit z odliko v vojni akademiji, na kar je bil takoj pridejan kot štabni častnik generalu Kotovskemu, poveljniku konjice. Kasneje je postal učitelj vojaške zgodovine na vojni akademiji, kar mu je bilo zelo drago, kajti njegov oče, kakor tudi njegova mati, sta bila učitelji oziroma učiteljica v malem mestecu Uzmanu, v voro-nježkem okrožju, oziroma v njegovem rojstnem kraju.

General Talenski je oženjen in ima sina, ki je sedaj dijak v sovjetski vojaški akademiji.

ODLOMKI IZ DOMAČEGA ČASOPISJA

V finančnem delu lista "The New York Times" čitamo poročilo, da je U. S. Steel Corp. ravnokar izplačala svojim delavcem \$30.000.000 kot retro-aktivno povišanje plače. Vsled tega je imenovana družba lahko odbila — \$25.700.000 od plačanja svojih dohodninskih davkov. To pa pomenja, da mora zvezna vlada plačati po 85% za vsaki dolar omenjenega povišanja plače delavcev imenovane družbe. In to zopet pomenja povečanje vladinega deficita, in več bondov bo treba prodati trgovskim ban-

topovi v nekoliko oddaljenih berlinskih predmestjih. Toda obe mesti sta si jedini v tem, da je prišlo do končne odločitve" . . .

"Sedaj, ko bodo odpravili konjske dirke" — tako čitamo v magazinu "Town and Country", — "bodo lahko opazovali mesto konj, dirko evropskih pregnanih kraljev in sličnih potepuhov." Grof Ferdinand Czernin, ki je v službi avstrijskega Otona, že pripravlja potrebne listine za "starterje" in njihove "handicape" pri tej dirki" . . .

Newyorški "Mirror" javlja, da se je Mussolini ameriškim tajnim policajem pritožil in jim naznanil, da so nacijsi v Italiji pokradli vse, kar so njegovi (Mussolinijevi) prijatelji imeli, in da so tudi njemu odvzeli njegovo "osebno lastnino". Povedal pa ni, kje je on to "osebno lastnino" ukradel. "The Globe" v Bostonu, Mass., je ravno kar objavil članek, v katerem pride do zaključka, da so "balkanski kraljički" sedaj povsem odvisni od milosti proletarijata" . . . in potem pristavlja, "da so Rusi že prekorali — Odro, tako da je nevarno, ako ti kraljička, katero motijo le ruski

HELP WANTED :: HELP WANTED (Male and Female) (Moško in žensko delo)

MOŠKI in ŽENSKO LAHKO TOVARNIŠKO DELO NA UMETNIH CVETLIJAH Dobra plača — Stalno delo — Izvrstne delavske razmere S. BERGER & CO. 2135 — 3rd AVE. N. Y. C.

MOŠKI in ŽENSKO POLISHERS NA PLASTICS DOBRA PLAČA — STALNO DELO IZVRSTNE DELAVSKE RAZMERE F. J. NUSSBAUM & CO. 473 HUDSON AVE. BROOKLYN, N.Y. NEvins 8-2197 (30-36)

MOŠKI ali ŽENSKA IZVEŽBAN(A) NA GORTON PANTOGRAPH ENGRAVING MACHINE Dobra plača — Stalno delo — Izbor na priloznost za pravega moža ali žensko. MODERN ENGRAVING CO. 323 W. 39th ST. N. Y. C.

OPERATORS and MECHANICS WANTED . . . also GIRLS — SKILLED and UNSKILLED for CIGARETTE FACTORY Apply: SIMPSON, STUDDWELL & SWICK LTD., 154 WEST 14th ST., N. Y. C. (30-36)

ŠIVALCI (KE) MOŠKI in ŽENSKO NA SINGLE IN DOUBLE NEEDLE DRŽAVNO DELO V NOVI MORNARIŠKI TOVARNI VISOKA PLAČA — STALNO DELO Najboljše razmere — Po-vojna bodočnost — Svetla, prijazna, sončna tovarna Coat Corporation of America 37-18 Northern Blvd., L. I. CITY 6th or 8th Ave. Subway to 38th ST. (30-36)

ŠIVALCI (KE) MOŠKI ali ŽENSKO IZVEŽBANI IBLA PANTS CO. DOBRA PLAČA — STALNO DELO 682 BROADWAY New York City PRESSER-JA SE IŠČE tudi FINISHERS DOBER ZASLUŽEK—STALNO DELO CENTRAL COAT CO. 991 WILLOWHAY AVE., BKLYN EV 8-5285 (32-34)

BOOK-BINDERY WORKERS MEN AND WOMEN HAND-SEWERS, or PREPARERS FOR SEWING ON BOOKS Steady Employment, well paid, pleasant working conditions. — Apply: KNOLL BOOK BINDERY 148 E. 57th ST. N. Y. C. (near all subways.) (28-34)

STRONG BOY & GIRL WANTED TO LEARN BINDERY TRADE Steady work, pleasant working conditions. Paid while learning. — Apply: FRANKLIN BOOKBINDING CO. 20 W. 22nd ST. N. Y. C. (Subways: BMT, 7th Ave., Lex.) (28-34)

SVOBODA SE BLIŽA —

NAROD POTREBUJE POMOČI!

Zbirajmo obleke, orodje in vse, kar je najpotrebnejšega pri vsaki hiši, da jim bomo poslali.

V RIDGEWOODU, L. I., je skladišče na WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH DESCENT (Bundles for Yugoslavia) na:

665 Seneca Avenue, vogal Gates Avenue.

V NEW YORKU pa: WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH SLAVIC DESCENT

161 PERRY STREET, NEW YORK, N. Y.

Zberite, kar morete pogrešiti in prinesite ali pošljite na gori označena naslova!

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

KANADSKI DOMAČINI

(Nadaljevanje)

Zopet drugi os v jeseni na potrebščin tamošnjih domačinov, delali na pomoč, nov so bili gozdni bivolci palili v pristanščih v Vancouverju, Victoria in Nanaimo, ali pa v gozdovih kot delavci družb, katere so vničevale zapadne gozdove. Evropska "civilizacija" je tudi prinesla v deželo razne dotedaj v Ameriki nepoznane nalezljive bolezni, vsled katerih je domače prebivalstvo v velikem številu umiralo. Nekatere domačine so se omožile z belimi priseljenci in nekatere tudi z Kitajci. Nekateri domačini so potem ostavili svoje domače vas in se pomiselali z priseljenci, toda teh ni bilo mnogo. Večina domačinov je še vedno ostala v svojih vaseh, katere je končno vlada spremenila v rezervacije, v katerih bodo zopet polagoma napredovali, kar je zlasti opaziti na rezervaciji imenoma Bella-Bella in nekatere drugih vaseh.

Pri vsem tem je izredno zanimivo dejstvo, da je bilo tudi prebivalstvo Japonske, onstran Pacifika, v ravno istem položaju, kakor kanadski domačini ob pacifičnem obrežju. Toda tedaj je bila Japonska gosto obljudena dežela in prebivalstvo vseh japonskih otokov je bilo nekako združeno; imelo je tudi zgodovino in bilo je poljedelske narave ter je kot tako obdelovalo polja, tako da so imeli njihovi vodje več vpljiva med njimi. Kanadskih domačinov ob pacifičnem obrežju pa je bilo komaj kakih 60.000 oseb, kateri so živeli v mnogih medsebojno neodvisnih in dokaj oddaljenih vaseh, dočim so govorili različne jezike. V političnem smislu niso nikdar bili jedini, tako da bi zamogli nastopiti vzajemno, tudi ako bi imeli kakega glavnega ali osrednjega vodjo. Poleg tega so se tudi bavili v prvi vrsti z lovom v gorah in ribolovom ob obrežju, — bili so toraj ribiči in lovci vse do one dobe, ko so prišli v one kraje evropski priseljenci, kateri so jih naučili pridelovati nekoliko krompirja. Ko so kasneje velike družbe, ki se bavijo izključno te z ribolovom in konservacijo rib, pridobile edino pravico na ribolov, ni domačinom preostalo prav nič drugega, nego delati za družbe inostrate, ali si pa na kak drug način pomagati.

Medtem, ko so dežele ob kanadskem pacifičnem obrežju izredno pripravne za prebivanje in življenje mnogostevnih prebivalcev, je tudi samoumevno, da je bilo ob Pacifiku največ domačega prebivalstva, katero je bilo primeroma dokaj gosto nastanjeno, oziroma nekaki tako, kakor v južnem Ontario, kjer se je domače prebivalstvo preživljalo v prvi vrsti z poljedelstvom.

Poročja severnih kanadskih veletokov Mackenzie in Yukon so pa glede življenja ravno tako neugodne, kakor severni deli provincij Ontario in Quebec. Klimatične razmere ob imenovanih veletokih so za poljedelstvo ravno tako neugodne, kakor v severnem Ontario in Quebecu. V tamošnjih jezerih in rekah je sicer mnogo rib, katere pa nikdar ne prihajajo v milijonskih številih po rekah navzdol ali navzgor, kakor je to običaj ob Pacifiku in močrežju, tako, da je ribolov v Mackenzie in Yukonu dokaj trudopolno delo in traja le po šest mesecev na leto. Glavna prehrana in izvor vseh

da kljub vsemu temu, domačini niso v tem pogledu napredovali, kajti lov in ribolov je še vedno njihov glavni poklic, ki pa postaja vedno slabši. Krvna osveta ne vlada več med domačini, in matere ne izpostavljajo sedaj svojih otrok sredi zime, da zmrznejo, in tudi stare ljudi sedaj več ne ostavljajo same v gozdovih, da tam pomrjejo, ker ne morejo več nadaljevati z lovom. Toda kljub vsemu temu je njihov način življenja še vedno na nizki stopnji radi česar so vsi fizično slabotni in pristopni raznim boleznim, zlasti pa tuberkulozi.

Morda so omenjeni severni domačini bili vedno slabotni radi pomanjkljive prehrane, kajti tekmo zadnjih sto let se niso zamogli prilagoditi novim razmeram, ki so nastale v deželi vsled prihoda inoincev. Ti ljudje so izborni veslarji, kajti v tem pogledu prihaja njihova izurjenost od generacije do generacije že nešteta stoletja; toda pri delu v zvezi z kako obrtjo ali trgovino se nikdar ne odlikujejo in se za taka dela sploh ne zanimajo.

Njihovo število postaja vedno manjše in tudi njihovo moralno stanje je na dokaj nizki stopnji. V ostalem tudi njihova dežela še vedno ni natančno preiskana glede naravnega bogastva in oblasti si prizadevajo poboljšati način njihovega življenja na ta način, da jim oskrbe vrakojake zaposlenosti od katerih dobivajo gotove nagrade s pomočjo katerih se zamorejo preživljati tudi v takozvanih slabih časih.

(Nadaljevanje sledi.)

NOVE GRADNJE V KANADI

Tekom zadnjih par let so v Kanadi zgradili vse polno novih poslopj, toda skoraj vsa so bila le tovarniška poslopja, kajti izdelovanje vojnih potrebščin je bilo bolj nujno, nego katerikoli drugo delo. Radi tega so morali vsa druga stavbena dela preložiti na vojno dobo, kar pomenja, da bodo morali takoj po končani vojni pričeti z gradnjo in popravili zasebnih hiš, železnice in vseh drugih prometnih sredstev, katere vsa potrebujejo obilo novih lokomotiv, voz in tračnic. Posebno mnogo bode dela pri železniceh, katerih promet je sedaj skoraj dvakrat tolik, kakor je bil pred pričetkom vojne. Samo železnice bodo morale v to svojho potrošiti mnogo milijonov dolarjev, predno bodo zopet

Ottawa. — Ministerstvo deželne obrambe naznanja, da, ko je koncem januarja odpotovalo mnogo čet kanadskega vojaštva v Evropo, je najmanj 6.300 vojakov, kateri bi morali tudi odpotovati, odšlo na dopust, za katerega sploh niso prosili. Tem vojakom so namreč vojaške oblasti dovolile par dni dopusta, iz katerega bi se pa morali pravočasno, oziroma pred odpotovanjem parnikov, vrniti. Tega pa vojakji niso storili, temveč so ne-

NEPATRIJOTIČNI VOJAKI

znano kam odšli — menda tudi na dopust. Dosedaj jih še niso proglasili vojnim beguncem.

LAČNI KANADSKI GOLOBJE

Brockville, Ont. — Radi hude zime in obilega snega, priletelo je v tukajšnje mestce na stotine golobov, kateri so tako lačni, da prihajajo v vsako hišo, kjerkoli opazijo kako odprto okno. Policija je dobila mnogo naznanil od raznih gospodinj, da se ne upajo več odpreti okenj, kadar čistijo stanovanjske hiše. Neka gospodinja je za nekaj časa imela zadnja vrata odprta, ko je čistila sprednji del svoje stanovanjske hiše. Ko je prišla zopet v zadnji del hiše, bilo je v kuhinji in veži najmanj sto golobov. Dala jim je ves kruh, kar ga je imela in potem jim je uljudno dejala, naj gredo svojim potom.

Prešičja kolera

Moncton, New Brunswick. — Na farmi, katero lastuje Thomas Nowlan v bližnjem Coverdale, so morali pobiti nekaj nad 1.000 prešičev, ker je med njimi pričela razsajati kolera. To je prva bolezen te vrste v provinciji New Brunswick tekom mnogih let.

Kanadska izvozna trgovina

Ottawa. — Trgovinski minister osrednje kanadske vlade, MacKinnon, javlja v svojem letnem poročilu za leto 1944, da se je tekom lanskega leta izvozilo iz Kanade vsaki mesec za \$39.000.000 več blaga, kakor pa v letu 1943, tako, da je lanski kanadski izvoz bil večji, kakor v kateremkoli prejšnjem letu.

Rojake prosimo; ko pošljete za naročnino, ako je vam le priročno da se poslužujejo — UNITED STATES oziroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER.

ŽENSKO DELO Help Wanted (Female)

MILLINERY
ŠIVALKE SLAMNIKOV
MOŠKI ALI ŽENSKO
DOBER ZASLUŽEK
PRIJETNA OKOLICA
54 W. 39th ST., 14th floor
(31-32)

ŽENSKO
ŠIVALKE — IZVEŽBANE in UČENKE
FINISHERS & PRESSERS
IZVEŽBANOST NI POTREBNA
Vprašajte: E. M. DRESS
40 E. 20th ST. N. Y. C.
(30-36)

HELP WANTED ::

The War Man Power Commission has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job without statement of availability.

BINDERY GIRLS

Table Workers and Wire Stitches. Experienced, fine salaries. Also learners, paid while learning fine trade. Steady employment. — Apply: LAFAYETTE BOOKBINDING CO. 151 Lafayette St., 3rd floor, N. Y. C. (Lexington Ave. Subway.)

MANICURIST

Dobra plača. Stalno delo. Prijetno. Vprašajte: JULIETTE 4015 — 15th AVE. BROOKLYN (30-36)

DEKLETA ZA LAHKO TOVARNIŠKO DELO

Dobra plača. — Stalno delo. Mnogo nadurnega dela. MAVCO SALES INC. 14 EAST 38th ST. N. Y. C. (30-36)

GIRLS

EXPERIENCED ON ARTIFICIAL FLOWERS GOOD PAY — STEADY WORK OVERTIME Excellent Working Conditions A. B. I. V. A. S. C. 138 BLEECKER ST. New York City (31-37)

GIRLS 18 — 35,

Good wages, rapid advancement. BENCH WORK & MACHINE WORK Steady, fine opportunity. — Apply: UNIVERSAL MICA, INC. 1078 ATLANTIC AVE. BKLYN MA 2-1332 (31-37)

GIRLS

EXPERIENCED OPERATORS ON LADIES BELTS Good pay — Time and 1/2 for overtime Steady work Union Shop ANGLO NOVELTY CO. 330 WEST 38th ST. New York City (31-37)

ŠIVALKE

IZVEŽBANE PIECE WORK DOBER ZASLUŽEK — STALNO DELO CARMEN DRESS CO. 152 WEST 103rd ST. N. Y. C. (32-38)

GIRLS

EXPERIENCED AND LEARNERS ON ARTIFICIAL FLOWERS 37 1/2 HOUR WEEK Nadurno delo — Stalno delo — Dober zaslužek ROSEBELL FLOWER CO. 60 WEST 36th ST. New York City (32-34)

ŽENSKA

75c na uro, 5 dni na teden. Za čistiti v stanovanjski hiši. — Ure: od 9. do 1. Ph. GR 5-4958 (32-38)

Help Wanted (Female)

GIRLS EXPERIENCED ON ARTIFICIAL FEATHER FLOWERS GOOD SALARY — STEADY WORK Excellent Working Conditions MAX BURNS 827 BROADWAY N. Y. C. (31-37)

JEWELERS: solderers, filers, and light foot press

workers. Izvežbani, tudi nekaj, ki so nekoliko izvežbani. UČENCI, plačani med učenjem. — Dobra plača, stalno delo. Povojno. Vprašajte: JABLOW MANUFACTURING, 62 W. 47th ST. N. Y. C. (29-35)

GIRLS

EXPERIENCED ON ARTIFICIAL FLOWERS PIECE WORK Time and 1/2 for overtime. — Steady work — Good wages BORELLA AND BALDINI 28 W. 3rd ST. N. Y. C. (32-34)

GIRLS

16 AND OVER EXPERIENCED AND LEARNERS ON ARTIFICIAL FLOWERS TIME AND 1/2 FOR OVERTIME Steady work all year round Good pay SEYMOUR FLOWER & NOVELTY COMPANY 45 West 18th St. New York City (32-38)

ZA DELNI ČAS:

HIŠNA DELAVKA OB JUTRAH Izborna služba. Izvrstna okolica. Vprašajte pri: MRS. MEDWIN 1150 GRANT AVE. BRONX Phone: JE 6-3959 (32-38)

GIRLS

FLOWER MAKERS EXPERIENCED STEADY WORK JACOB DEJONG CO. 19 W. 30th ST. New York City (32-38)

GIRLS

EXPERIENCED ON ARTIFICIAL FLOWERS STEADY WORK — GOOD PAY ELGENE FLOWER CO. 35 W. 36th ST. New York City (32-38)

GIRLS

EXPERIENCED ALSO LEARNERS ON ARTIFICIAL FLOWERS TIME AND 1/2 FOR OVERTIME GOOD SALARY — STEADY WORK LEO BIENSTOCK 20 WEST 3rd ST. New York City (32-38)

GIRLS

EXPERIENCED AND LEARNERS ON ARTIFICIAL FLOWERS 40 HOUR WEEK — TIME AND 1/2 FOR OVERTIME STEADY WORK — GOOD WAGES S & S FLOWER & FEATHER CO. 4 W. 37th ST. New York City (32-38)

DELAKE IŠEJO

WOMEN for BRANCH OFFICE OF CARPET CLEANING COMPANY Typing and switch-board experience desirable, but not essential. Phone: RE 2-2690 (30-32)

GIRLS

EXPERIENCED ALSO LEARNERS for ARTIFICIAL FLOWER TRADE Good pay. — Steady work. — Excellent working conditions. AMERICAN ARTIFICIAL FLOWER CO. 1011 — 6th AVE., N. Y. C. (31-37)

GIRLS

NO EXPERIENCE NECESSARY TO MAKE ARTIFICIAL FLOWERS Good pay. — Steady work. — Excellent working conditions. J. O. S. SCHECHTER 114 EAST 29th ST. New York City (3rd floor) (31-37)

GIRLS

EXPERIENCED & LEARNERS ON ARTIFICIAL FLOWERS GOOD PAY — STEADY WORK FINE WORKING CONDITIONS SUPERVALVE FLOWER CO. 64 WEST 36th ST. N. Y. C. (31-37)

YOUNG GIRL WANTED

LEARNER ON PLAIN SEWING MACHINE GOOD PAY — STEADY WORK SLENDID OPPORTUNITY FOR RIGHT GIRL SUPERIOR LEAF MFG. CO. 187 MERCER ST. New York City (31-37)

COUNTER-GIRLS

EXPERIENCED GOOD PAY — STEADY WORK 7:30 A. M. to 4:30 P. M. \$25 plus tips and no Sundays. Apply: SHAW'S LUNCHEONETTE 73 W. 36th ST. N. Y. C. (31-33)

GIRL LEARNERS

EASY FACTORY WORK GOOD SALARY LADIN'S 41 EAST 11th ST. N. Y. C. (31-33)

GIRLS

EXPERIENCED ON ARTIFICIAL FLOWERS PLENTY OVERTIME GOOD PAY — STEADY WORK AIT FLOWER CO. 25 WEST 37th ST. New York City (31-35)

ŽENE — DEKLETA

ZA ZAVIJATI ŽIVILA IZVEŽBANOST NI POTREBNA Veliko Podjetje za Procesiiranje in Zavijanje Živila ponuja sledeče: Plačane počitnice; Stalno službo; "Group" zavarovalnino; Praznički plačani; Bolniško podpora; Nadurno delo; Premalo za ponočno delo; Avtomatični poviški. Cell ali delni čas. Jutrnji, popoldanski in večerni čas na razpoložanju. QUAKER MAID CO. 80 — 39th St. B'ldyn, N. Y. (30-36)

Help Wanted (Female)

ŠIVALKE IZVEŽBANE NA JOPICE, KRILA — JUMPERS LAHKO ZASLUŽITI MED \$45 — \$55 NA TEDEN CELIA SPORTSWEAR 311 W. 40th ST. NEW YORK (Fourth floor) (27-32)

GIRLS

EXPERIENCED AND LEARNERS in LUCITE WORK GOOD WAGES — STEADY WORK Pleasant Working Conditions. PLASTIC CRAFTSMEN CO. 21 ANN ST., N. Y. C. (30-36)

ŠIVALKE

IZVEŽBANE NA ŽENSKO OBLEKE STALNO DELO DOBRA PLAČA Vprašajte: WESTMORE MFG. CO. 136 W. 21th ST. N. Y. C. (7th Ave. subway.) (30-36)

GIRLS

EXPERIENCED ON ARTIFICIAL FLOWERS STEADY WORK — GOOD PAY Pleasant Working Conditions. B & S FLOWER CO. 135 BLEECKER ST. New York City (31-33)

ŠIVALKE

IZVEŽBANE NA Wilcox and Gibs strojih. M. and D. PLEATING 344 W. 38th ST. N. Y. C. (8th Ave. subway.) (31-33)

BINDERY — GIRLS

Experienced table-hands; wire-stitchers. Good pay. Steady work. Apply: ACTIVE BINDERY 220 W. 28th ST. N. Y. C. (31-33)

ŠIVALKE

NA AWNINGS in LAHKO DELO NA PLATNU STALNO DELO Vprašajte: JENSEN — LEWIS CO. 205 W. 19th ST. N. Y. C. (7th Ave. subway at 18th St.) (29-35)

ŠIVALKE NA KRILA

na Singer šivalne stroje. Stalno delo, dobra plača. Vprašajte: MI-FASHION SPORTSWEAR CO. 122 WEST 27th ST. N. Y. C. (Subways: 8th and 7th Ave.) (30-36)

DEKLETA

ZA SORTIRATI GUMBE DOBRA PLAČA — STALNO DELO PRIJETNA OKOLICA PAUL ZGURIS INC. 42-14 — 74th ST., ELMHURST, L. I. (28-34)

HIŠNA

POSKRBEITI ZA MAJHNO DRUŽINO. Businesski ljudje. DOBRA PLAČA — LAHKO SPI AKO HOČE TUDI DOMA. Telefon podnevi: LO 3-4686. Zvečer pa pokličite: TR 8-9572

:: HELP WANTED

GIRLS FINISHERS and FLOOR GIRLS Good pay. Steady work. J. GINSBERG 38 E. 21st ST. N. Y. C. (28-34)

BINDERY HELP

EXPERIENCED GIRLS IN BINDERY Steady work, good pay. Apply: UNITED BINDERY 161 GRAND ST. N. Y. C. (28-34)

GIRLS

STITCHERS — GANG STITCHERS — TABLE WORK FOR NIGHT WORK \$27. — PER WEEK — OVERTIME SPEED BINDERY 245 — 7th AVE. N. Y. C. (28-34)

ROČNE ŠIVALKE

STALNO DELO DOBRA PLAČA PARIS KNIT SPORTSWEAR 326 W. 41st ST. N. Y. C.

MANICURIST

SPLOŠNO DOBRA DELAVKA Dober zaslužek, stalno delo, prijetne delavske razmere. Vprašajte: FRANCIS & AMALIE 10 W. 58th ST. N. Y. C. Phone: PL 3-2620

BINDERY WORKERS:

Table Workers and Wire Stitches. Experienced help, fine pay; also LEARNERS, paid while learning. Steady work; pleasant. — Apply: FRUMAN BINDERY 17 THOMPSON ST. N. Y. C.

GIRLS

HAND PAINTING ON BUTTONS Steady Work. Good Pay. Pleasant Working Conditions. WILLIAM HATKIN 315 W. 36th ST. N. Y. C.

BINDERY WORKERS

EXPERIENCED TABLE WORKERS AND STITCHERS LEARNERS ALSO. 40 hour week, 1 1/2 for overtime. Steady work. Pleasant working conditions. Post war. Apply: WAVERLY BINDERY 345 W. 40th ST. Phone CH 4-2629 N. Y. C. (26-32)

GIRLS

18 TO 25 NO EXPERIENCE NECESSARY Easy Light Work Sitting Down Start 50c Hour — 70c in Six Months. — Postwar WABASH 374 President St. Brooklyn (28-34)

DEKLETA — ŽENSKO

za LAHKO TOVARNIŠKO DELO Izvežbanost ni potrebna. Dobra plača. Stalno. Nadurno. Prijetna okolica. Izvrstna priložnost. Vprašajte jeli teden. NATIONAL SILVER DEPOSIT WARE 99 1/2 44 West 18th ST. N. Y. C.

Pisana Mati

Spisal: J. F. MALOGRAJSKI

(70)

Od časa do časa jo je izpreletalo nekaj kakor groza, nekak strah, ki pa ni bil neprijeten. Trepetal je v čudni slasti ob misli, da bode ondi, kjer je užila v svojih otroških letih toliko bridkosti, živela zdaj srečna in vesela, še bolj pa morda ob misli, da bo lahko tudi druge osrečevala...

Stric je opazil njeno vznemirjenje. Boječ se, da bi se ne varala v svojih nadah, da ne bi pričakovala več, kakor jo je čakalo, ji je pripomnil:

"Ne veseli se prehlado, Anica! Nič ne veva, kaj nama donese bližnji trenotek. Ah, dobro se spominjam, s kakimi občutki sem se vozil jaz tistikrat tod mimo. Kako sem objemal v duhu očeta, stiskal bratru, tvojemu očetu, roko, kako se veselil, prestopiti prag domače hiše! In kaj sem našel? Kako žalosten sem se vračal zopet! Sicer pa je na zemlji že tako, da ga ni neskaljenega veselja in da se kaplja grenkobe premeša vsaki radosti. Zadovoljni moramo biti že, če je poleg grenkosti tudi malo sladkosti... Ah, koliko je ljudi na svetu, ki poznajo samo žalost in nikakega veselja!"

Anica je postala zamišljena. Zaskrbelo jo je nekaj vpričo stičevih besed. Začela je preudarjati, kaj bi jo lahko enako neprijetnega in stresla se je. Kaj, če bi jo bilo zaman tako vleklo sree v domači kraj, kaj, če bi se vračala prepozno, kaj, če bi morale ostati neizpolnjene vse tiste tajne želje njenega srea?

Vsa ta vprašanja so se ji pojavila hipoma in bila je zdaj še nestrpnost nego prej.

"Kako počasi vozi!" je pripomnila opetovano stricu. Ta pa jo je tolažil in ji prigovarjal, da naj bo mirna.

Zazvonilo je baš poldan, ko sta konja zavila v vas.

"H Korenu!" je zaklicala Anica vozniku. "Vprašajte, kje je pri Korenu! Tam se ustavimo!"

Pa vprašati ni bilo treba nikogar, saj se je sama že dobro spomnila na hišo, kjer je nemara gospodaril njen prijatelj iz mladih dni. "Če bi res bil kmet!" je pomislila sama pri sebi. "Pa naj bo, naj bo karkoli, vseeno! Nisem mar tudi jaz kmetica!"

Bila je pripravljena na vsako žrtve za onega, ki ji je izkazoval ljubezen v onih časih, ko je trpela pod tolikim sovraštvom. "Naj bo karkoli!" je ponavljala sama pri sebi in ustne so trepetale kakor bi molila po tistem... In res je prosila Boga, da bi se izteklo po željah njenega srea...

Voz je pridrdral mimo prostora, kjer je stalo nekaj mlakarjevo posestvo. Prazno je bilo še in pusto na tistem mestu. Nekaj zidovja je stalo še, a po tleh je rasla trava, iz katere so bujno pogajale koprive. En hip samo se je ozrla Anica tja, potem pa je zahrepenelo njeno oko naprej. Saj ni bilo časa misliti zdaj na to, kaj vse je preživela v rojstni hiši; njene misli na preteklost so bile prepodile želje, ki so se bavile s sedanjostjo. "Tu... tu!" je ukazala vozniku in skočila z voza.

Pri Korenu so nekaj časa samo strmeli, tako jih je iznenadil ta nepričakovani obisk. Potem je nekoliko minut, preden se je gospodar toliko zavedel, da je dosleca primerno pozdravil ter jima ponudil sedež. Sicer pa so se čudili drug drugemu. Koren je majal venomer z glavo. Ni mogel umeti, da je postala iz tiste blede, šibke mlakarjeve Anice taka brhka in cvetoča gospodična. Ali tudi Anica je zapazila sledove let na Korenu in njegovi družini. Postarali so se bili zelo. Hlapec Jerneja, ki se je kot zvest posel še vedno držal Korenovih hiše, niti spoznala ni. Zato mu tudi roke ni podala. Jerneju pa se je to skoro za malo zdelo. Toda izprevidel in preračunal je takoj, da bo boljše zanj, ako se ne usrdi zaradi tega. Počaka malo, potem pa se vstopi pred Anico in jo nagovori:

"No, kaj pa jaz?... Ali mene pa..."

Ni vedel, ali naj bi tikal ali vikal, zato si je pomagal na ta način. Anica pa ga je zdaj po glasu spoznala.

"O, Jernej, vi tudi še živite?" je vzkliknila.

"Kaj pa da! Ni se mi dozda še ljubilo umreti! Rekel sem si: počakati moram, da..."

"Da se jaz vrnem, kaj ne da?"

"Tako je!"

"To me pa jako veseli, Jernej..."

Anica je nestrno pričakovala, da se prikaže tudi Nejc, toda ni ga bilo. Sree ji je utripalo in za ves svet bi bila rada vprašala po njem, toda bala se je izdati čustva svojega srea. Strica pa tudi ni mogla poprositi, da bi bil to storil, ker je bil v živahnem pogovoru z gospodarjem. Ta je pripovedoval, kake sitnosti je imel pri sodišču, ker ni mogel povedati, kam se je Anica odpeljala, pravil na dolgo in široko, kako je gospodaril z mlakarjevim imetjem in koliko je pri gospodaril. Anica bi bila lahko vesela, kajti Koren ji je povedal, da ji je privarčeval lepo doto. Ali nji je vse to malo zanimalo. Kaj ji je bilo na doti, ako pa ni vedela, če jo čaka ženin! Da bi napeljala govor na druge stvari, je vprašala po svojem očetu.

"Oče se še ni vrnil," odgovori Koren. Anica si obriše solzo, potem pa vpraša po mamehi in Tonici.

"Te dve pa lahko vidite, ako hočete. Obe sta v občinski ubožnici. Stara bi bila imela biti zaprta zaradi požiga, toda spoznali so jo za blazno. Zmešalo se ji je tistikrat, ko je zagledala svojo hčer vso opečeno. No, morda tudi že prej ni bila popolnoma pri pameti! Žalostno življenje živi zdaj. Navadno je mirna, toda od časa do časa zbesni in zato mora biti hči pri nji, da pazi nanjo."

(Dalje prihodnjič.)

POVEST

Starca

Spisal LEV TOLSTOJ

(Nadaljevanje)

In vedno je pogledaval Jefim tja, da bi ne izgubil Jeliseja iz oči, a maša je bila pri kraju, romarji so se drenjali k svetišču, poljubiti ga, in so pehali Jefima v stran. Zopet se je začel bati za svoj denar. Tiščal je ono roko na mošnjo in se izkušal preriniti. Prisedši iz gneče, je hodil in hodil, iskal in iskal Jeliseja. Ne da bi ga bil srečal, je zapustil tempelj. Iskal ga je po prenočiščih, a nikjer ga ni našel. Ta večer tudi romar ni prišel. Izginil je bil in tudi rublja ni bil oddal. Jefim je ostal sam.

Naslednjega dne je šel zopet h kapeli božjega groba v spremstvu enega stareev iz tambovske gubernije, s katerim se je vozil na ladji. Hotel je priti na osred, a zopet so ga spelali nazaj, in postavil se je k stebru in je molil. Gledal je naprej — pod svetilkami, tik ob grobu Gospodovem, na prvem mestu je stal Jelisej, roke razprostrate kakor duhovnik pri altarju, in njegova pleša je svetila preko cele glave. Zdal ga ne izpustim iz oči, si je mislil Jefim. Posrečilo se mu je, da se je zdretnal v ospredje — Jeliseja ni bilo.

Tudi tretji dan je šel Jefim k maši, in zopet je videl: na najsvetejšem kraju, vsein videti, je stal Jelisej, roke razprostrate, in gledal navzgor, kakor bi videl nekaj nad sabo; in pleša je obsevala vso glavo. No, si je rekel Jefim, zdaj ga ne prezem, hočem se postaviti k izhodu; zdaj pa že ne prideva več vsakebi. Jefim je šel ven in je čakal, da je odšlo mnogo vse ljudstvo — Jeliseja ni bilo vmes.

Šest tednov je ostal Jefim v Jeruzalemu in je obiskal svete kraje: bil v Betlehemu in v Betaniji in pri Jordanu; na grobu Kristovem si je dal pritisniti pečat na novo srajco, da ga pokopljejo v tej srajci: vzeti si je prsti, sveč s svetih krajev, napolni steklenico z vodo iz Jordana, izdal svoj denar in obdržal samo majhen ostanek za nazaj. Odpravil se je na pot, prišel do Jafe, se peljal z ladjo do Odes in šel peš domov.

Jefim je hodil sam isto pot. Čim dalje je prišel, tem bolj ga je skrbelo kako žive doma brez njega. Veliko vode, je premišljeval, steče v enem letu. Za dom nabirajo vse svoje žive dni, a razdreti hišo, ne traja dolgo. Kako je neki gospodaril sin—kako se je naredila pomlad—kako je prežimila živina—če je hiša, kakor sem naročil, dozidana?

Prišel je tja, kjer sta se prejšnje leto ločila z Jelisejem. Ljudi ni bilo spoznati več. Pred letom v bedi, in zdaj so živeli dobro. Polje je bilo izvrstno obrodilo. Vsi so si opomogli in so pozabili na prejšnje trpljenje. Ko je prišel Jefim v vas, je priskakljalo iz bližnje kočice dekletce v beli srajci.

"Dedek! Dedek! Ustavi se pri nas."

Jefim je hotel iti mimo, a dekletce ga ni pustilo naprej, prišlo ga je za suknjo, ga vlekle v kočico in se smejalo.

Tudi kmetica in majhen fantič sta bila prišla na prag in sta migala.

"Ustavi se pri nas, dedek; večerjaj in ostani čez noč."

Jefim je vstopil. Popraščam po Jeliseju, si je mislil. Saj je bila pač ta kočica, ki je šel vanjo, da bi pil. Kmetica mu je

odvzela malho, mu prinesla vode, da se je umil, in ga povabila, naj sede za mizo. Potem je prinesla mleka, sirovih pogac in kaše. Tarasič se je zahvalil in pohvalil ljudi, da gostoljubno sprejemajo romarje.

Ženska je zmajala la glavo.

"Kako bi mogli drugače," je rekla. "Romar nas je učil spoznanju življenja. Živeli smo, pozabivši na Boga, in Bog nas je tako kaznoval zato, da smo vsi pričakovali smrti. Lanskega poletja smo prišli tako daleč, da smo vsi ležali — nicesar nismo imeli jesti in bili smo bolni. In bili bi umrli, a Bog nam je poslal starčka kakor si ti. Sredi dneva je vstopil, da bi pil, in nas je videl, imel usmiljenje in ostal. Dal nam je piti in jesti in nas postavil na noge — in zastavljeno zemljo nam je rešil, konja in voz nam je kupil in nam ju pustil!"

V kočico je stopila starka in prekinila ženskin govor.

"In sami ne vemo," je dejala. "Ali je bil človek ali angel božji. Vse je ljubil, vse je pomnil in je šel in ni povedal svojega imena; tako da ne vemo, za koga naj molimo k Bogu. Kakor da vidim pred seboj: ležim, čakam na smrt — starček vstopi, preprosto mišlja jaz grešnica. In on pa — kaj je storil za nas! Čim nas je zagledal, takoj je djal malho dol, tukaj na tem-le mestu, jo odvezal..."

Dekletce se je umesalo.

"Ne, babica, najprvo je semle, na sredi kočice, položil malho, potem jo je djal na klop."

In prepirale so se in omenile vse njegove besede in dela: kje je spal, kaj je storil, kaj in s kom je govoril.

Na noč je prišel tudi kmet s konjem in pripovedoval o Jeliseju, kako je živel pri njih.

"Da ni prišel k nam," je rekel, "vsi bi umrli v grehih. Ležali smo v obupu in umirali, godrnjali na Boga in na ljudi. On nas je postavil na noge in po njem smo spoznali Boga in zadovoljili vero v dobre ljudi. Kristus mu poplačaj. Preje smo živeli kakor živina, on nas je naredil ljudem."

Jefim se je ulegel. Ni mogel zaspati, Jelisej mu ni šel iz misli, kako ga je videl na prvem mestu trikrat v Jeruzalemu.

Torej tukaj, je premišljeval, me je prehitel. Če je sprejel Gospod moje daritev, ne vem — njegovo pa je Gospod sprejel."

Zjutraj se je poslovil od svojih gostiteljev. Dali so mu sirovih pogac na pot in so šli na svoje delo. Jefim je stopal proti svojemu domu.

Ravno pred letom dni je bil odšel Jefim. Na spomlad se je vrnil domov.

(Dalje prihodnjič.)

HELP WANTED
Help Wanted (Male)

MOŽ, KI JE MEHANIČNO NAGNEN
IN KI JE IMEL NEKOLIKO IZKUŠNJE V MAŠIN ŠOP DELU

Tudi MOŠKI
ZA RAVNANJE IN LIKANJE STROJE
PRINTERS SUPPLY CO.
10 WHITE ST.
N. Y. C. (8th Ave. subway.) (32-34)

HELP WANTED ::

The War Man Power Commission has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job without statement of availability.

SPLOŠNI FLOOR MECHANICS

MAŠINISTI Razred A
MAŠINISTI Razred B
MAŠINISTI Razred C

Mechanic helpers
Težaki

MOŠKI, KI SO MU ZNANI FILING - CAPPING STROJI

"CONSOLIDATED"
335 DOREMUS AVE.
NEWARK, N. J.
(W. M. C. ODBREDE VPOŠTEVANE)

LATHE HAND
in SPLOŠNI MACHINE HELPER
Stalno delo; \$35 do \$115 na uro; 40 ur na teden; mnogo nadurnega dela.

PROGRESSIVE BRONZE CORP.
150 BROADWAY N. Y. C.
CA 6-1178 (32-38)

FOLDING MACHINE
BOX BOY WANTED
18-20 years old.
FINE CHANCE TO LEARN GOOD TRADE — STEADY WORK, FINE FUTURE

JOSEPH GILSON
35 ROSE ST. (near 1 Duane St.)
N. Y. C. (Any subway.) (32-34)

UPHOLSTERER
IZVEŽBAN
ZA DELO V DELAVNICI

TIROLA
400 EAST 34th ST. N. Y. C.
(32-34)

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES!

MOŽJE
WORK ON MACHINE
COATING PAPER
IZVEŽBANI IN ČENCNI
Plača \$25, na teden za začetek. Dobra prilžnost za pravega moža.

COUGHLIN MANUFACTURING CO.
690 EAST 132nd ST. N. Y. C.
(28-34)

SPLOŠNI MAŠINISTI
Unjski možje so predpostavljani.
STALNO DELO DOBRA PLAČA
Vprašajte: MASON MOORE TRACY INC., 28 E. 4th ST., N. Y. C. (32-38)

YOUNG MAN
TO LEARN BOOK-BINDING TRADE
40 HOURS, PLUS OVERTIME
A good salary; steady work.
SPINK & GABOYC
26 E. 13th ST. N. Y. C.
(4th Ave. Subway.) (32-38)

BOY or MAN
TO MAKE DELIVERIES
40 HOUR WEEK
STEADY WORK — GOOD WAGES
GOD OPPORTUNITY FOR THE RIGHT MAN
NATHAN ESRIG, 246 W. 88th ST., N. Y. C. (30-32)

MOŽJE — FANTJE
ZA LAHKO TOVARNIŠKO DELO
\$27. NA TEDEEN ZA ZAČETEK
Izvrstna prilžnost za napredek.
Nadurno delo za čas in 1/2.
STALNO DELO

"K" POSTER & NOVELTY CO.
38th EAST 19th ST. N. Y. C.
Tel.: AL 4-1544 (30-36)

YOUNG MAN or BOY
FOR LIGHT ALL AROUND WORK;
FOR FACTORY — STEADY WORK.
Apply: HARRY SCHNEIDER
40 W. 27th ST. N. Y. C.
(Subways: BMT — at 28th St. 8th Ave. or 7th Ave.) (30-36)

YOUNG MAN
TO WORK AS HELPER ON TRUCKS
5-DAY WEEK; \$30.
Apply: FISCHER COMPANY
518 SMITH ST. BROOKLYN (30-36)

BINDERY WORKER
EKSPERTNI KNJIGOVEZNIK v ROČNEM DELU IN TUDI Z USNEM; FINO ROČNO DELO
Stalno, prijetne razmere, dobra plača.
Pokličite: CI 7-4356

POLISHERS
Izvežbani na srebrnino in Lucite
Dobra plača. — Stalno, Izvrstna prilžnost.
Vprašajte celi teden.
NATIONAL SILVER DEPOSIT WARE CO., 44 West 18th ST. N. Y. C.

DELAVCE IŠČEJO ::

MOŽJE
LONGSHOREMEN
TEŽAKI
za NAKLADATI in splošno TEŽAŠKO DELO

\$1.30 na uro do 5. popoldne.
\$1.97 na uro po 5. popoldne.
VSI PRAZNIKI \$1.97 na uro.
CHARLIE JORDAN
1616 FULTON ST. Brooklyn, N. Y.
PR 3-8728 (32-38)

WELDERS, Electric Arc
NA DELA ZA AEROPLANE
Naval Aircraft Certification zaželen.
POKOČNO DELO, DOSTI NADURNEGA DELA
ZARKIN MACHINE CO.
325 E. 27th ST. N. Y. C. (32-38)

GROCERY CLERK
ZA SPLOŠNO DELO; DOBRA PLAČA, IZVRSTNE RAZMERE
Vprašajte: postevci.
WAWERLY GROCERY
381 BLEECKER ST. N. Y. C. (Subways: 8th Ave. 7th Ave.) (32-34)

EXPERIENCED ALL AROUND FLOOR MAN
IN A BINDERY
Experienced on a cutting machine, perforator, punching machine & table work. Steady work, fine salary. Apply: JOHN BINDERY, 409 PEARL ST., N. Y. C. (near City Hall, Subways: BMT, 8th Ave., IRT.) (28-34)

DENTAL TECHNICIAN
FIRST CLASS SET-UP MAN
FINISHER FOR PLASTICS
VITALLUM FINISHER
ACRYLIC WORKER
Excellent opportunity and permanent. (Speak English) Vprašajte: SUPPLEE, 19 UNION SQUARE N. Y. C. (IRT & BMT Subways.)

STROJNIKI
ZA IZDELATI GUMBE IZ ŠKOLJK
Prijetna okolica — Stalno delo
Visoke plače.
PAUL ZIGURIS INC.
1214 — 74th ST. ELMHURST, L. I. (28-34)

BINDERY WORKERS
FOLDERS, OPERATORS, EXPERIENCED ON CLEVELAND MACHINES
Fine salary, steady work, post-war future. — Apply: DAVID MITNICK CO., 200 HUDSON ST. N. Y. C. (28-34)

ČEVLJE
MACHINE and HAND LASTERS
POLNI ALI DELNI ČAS
DOBRA PLAČA — STALNO DELO
Vprašajte: T H A T C H E R
351 JAY STREET BROOKLYN

MIZARJI
IZVEŽBANI NA OPREMI MESSICE
UNJSKA PLAČA
STALNO DELO
Vprašajte: P. WASSERSTEIN
851 — 1st AVE. (Store) N. Y. C. (28-34)

DELICATESSEN CLERK
IZVEŽBAN; VISOKA PLAČA; POVOJNO, NEDELJE PROSTE
Vprašajte: 63 E. 34th St. N. Y. C.

DELIVERY BOY
STRONG, LEARN TRADE
ESSENTIAL INDUSTRY
MECHANICAL — POST-WAR OPPORTUNITY
Apply: M. & S. AUTO IGNITION CORP., 814 — 7th AVE., N. Y. C.

OFFICE BOY
BI TUDI VPOŠTEVALI STAREJŠE GA MOŽA. Tudi za LAHKA NAROČILA. SOBOTE PROSTE, STALNO
Vprašajte: WILLIAM A. CAMP CO., 100 HUDSON ST. N. Y. C.

MOŠKI
Nemučno in lahko sestavno delo na PLASTIC NOVELTIES
Stalno delo — Povojno—Nadurno
Vprašajte celi teden.
NATIONAL SILVER DEPOSIT WARE CO., 44 West 18th ST. N. Y. C.

BOY OR YOUNG MAN
TO DELIVER IN MEAT MARKET
5 DAY WEEK; GOOD SALARY
POST-WAR
622 ROGERS AVE.
BROOKLYN — (IRT Subway)

JEWELRY:
PRVOVRSTEN MEHANIČ NA FINO ZLATINO
STALNO DELO; NADURNO
Vprašajte: WASLOW
31 W. 47th ST. (6th Ave. subway) N. Y. C.

BOYS
WANTED FOR SHIPPING DEPT. and LIGHT FACTORY WORK in PLASTICS PLANT
Downtown New York
STEADY WORK — GOOD WAGES
Phone: Cortlandt 7-1731
FOR APPOINTMENT (30-36)

MOŠKI ZA TOVARNO ZA KOVČE
Essential delo. — Stalno, IZVEŽBAN ali NEIZVEŽBAN za NAHLING MACHINE
Povojno. — Vprašajte pri: M. STEIGER & CO., 50 GREENE ST. N. Y. C. (Katerikoli subway do Canal)

BOY OR YOUNG MAN
TO DELIVER IN MEAT MARKET
5 DAY WEEK; GOOD SALARY
POST-WAR
622 ROGERS AVE.
BROOKLYN — (IRT Subway)

JEWELRY:
PRVOVRSTEN MEHANIČ NA FINO ZLATINO
STALNO DELO; NADURNO
Vprašajte: WASLOW
31 W. 47th ST. (6th Ave. subway) N. Y. C.

BOYS
WANTED FOR SHIPPING DEPT. and LIGHT FACTORY WORK in PLASTICS PLANT
Downtown New York
STEADY WORK — GOOD WAGES
Phone: Cortlandt 7-1731
FOR APPOINTMENT (30-36)

MOŠKI ZA TOVARNO ZA KOVČE
Essential delo. — Stalno, IZVEŽBAN ali NEIZVEŽBAN za NAHLING MACHINE
Povojno. — Vprašajte pri: M. STEIGER & CO., 50 GREENE ST. N. Y. C. (Katerikoli subway do Canal)

MEN and BOYS
LAHKO STROJNO DELO
INDUSTRIJI POHIŠTVA
CIVILNO BISTVENO POTRERNO DELO
DOBRA POVOJNA PRILOŽNOST
Vprašajte: SUPERIOR
3611 — 14th AVENUE
BROOKLYN, N. Y. (28-34)

BINDERY
Two BOX BOYS on Model W machine; also HANDYMAN.
Steady work; good pay; 40 hour week, plus plenty of overtime. Apply: FEINBLATT FOLDING CO., 160 VARIK ST. N. Y. C. (8th Ave subway at Spring St. or 7th Ave Subway at Houston St.) (27-32)

MOŠKI ALI FANTJE
SPLOŠNO TOVARNIŠKO DELO
— ESSENTIAL —
STALNO
BELMONT SMELTING & REFINING WORKS, 230 BELMONT AVE., BROOKLYN, N. Y. (28-34)

MOŠKI
GENERAL WORKERS
PACKERS INSPECTORS and GENERAL LABORERS
Essential industrija — Povojna bodnost — \$50 na TEDEEN ZA ZAČETEK
DAVID E. KENNEDY
58 — 2nd AVE. (Foot of 8th St.) Brooklyn, N. Y. (28-35)

American Elevator and Machine Corporation
potrebuje
SPLOŠNEGA V VSEH STROKIH MAŠINISTA
za delo v Jobbing Shop.
ELEVATOR MECHANIC'S HELPER
48 ur na teden — nadurno, Stalno. Povojno.
17 Vanderwater St., N.Y.C.
Telefon: BA 7-8092
Pokličite zjutraj. (28-35)

BINDERY HELP
POMOČNIK ZA DELATI NA CLEVELAND FOLDING MACHINE
Stalno delo, dobra plača, povojna služba. — Vprašajte: MORRIS SHAIN
114 W. 27th ST. N. Y. C. (28-34)

MOŠKI!
MOLDERS
SPLOŠNI TEŽAKI
MAINTENANCE MEN
ZA DELO V DELAVNICI Z LESOM
ESSENTIAL INDUSTRIJA
6 DNI NA TEDEEN — ČAS IN POL ZA NADURNO DELO PO 40 UR DOBRA PLAČA — PRIJETNA OKOLICA
POVOJNA BODOČNOST
ECKENROTH & CO. Inc.
901 EAST 5th ST. N. Y. C. (Vzemite 8th Street Cross-town Bus.) (28-34)

MEHANIKE se potrebuje
IZVEŽBANI PRVOVRSTNI MOŽJE
DVA ŠHTA — 4. POPOLDNE DO 12. OPOLNOČI
12. OPOLNOČI DO 9. ZJUTRAJ
ESSENTIAL INDUSTRIJA
DOBRA PLAČA — STALNO
IZVRSTNA POVOJNA PRILOŽNOST
Potem tudi Prvovrstni BODY FENDERMAN
VPRAŠAJTE CELI TEDEEN
METROPOLITAN DISTRIBUTORS, INC.
501 — 10th Avenue (6th FLOOR) New York City
Telephone ME 3-4000